

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Черноморски район“

План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление 2022-2027 г. /проект/

*Национална среща за консултация „Градска среда –
домакинства и ВиК сектор“*

15 май 2024 г., МОСВ, гр. София

План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление 2022-2027 г. /проект/

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) е стратегически документ за постигане на целите за добро състояние на повърхностните и подземните води, и на свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите.

Съгласно изискванията на член 14 от РДВ и чл. 159, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ), ПУРБ се преразглежда и актуализира на всеки шест години след първоначалното му публикуване.

ПУРБ е структуриран в 13 раздела, като съдържанието на Плана е регламентирано в чл. 157 и чл. 159, ал. 2 на ЗВ.

Актуализираният ПУРБ (проект) обхваща третия планов период съгласно РДВ до 2027 г.

Характеристики на Черноморски район за басейново управление

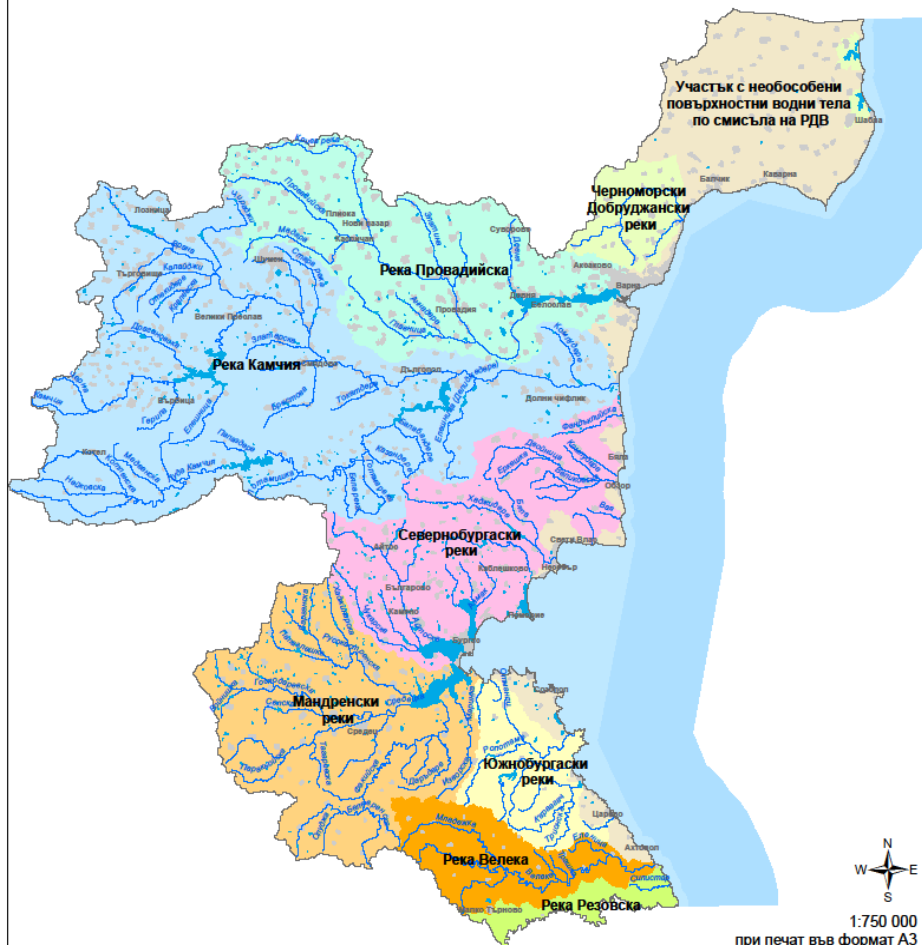
Черноморският басейнов район обхваща:

- водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница на Р България, включително вътрешните морски води и териториалното море.
- Територия от **16 207 km²** (14,9 % от територията на страната)
- **47 общини** в 8 административни области
- **15,8%** от населението на България

ОСНОВНИ РЕЧНИ БАСЕЙНИ

ЛЕГЕНДА

Граница на ЧРБУ	Речни басейни	Мандренски реки
Главни реки	Черноморски Добруджански реки	Южнобургаски реки
Езера	Река Провадийска	Река Велека
1-милна зона	Река Камчия	Река Резовска
12-милна зона	Севернобургаски реки	Участък с необособени повърхностни водни тела по смисъла на РДВ

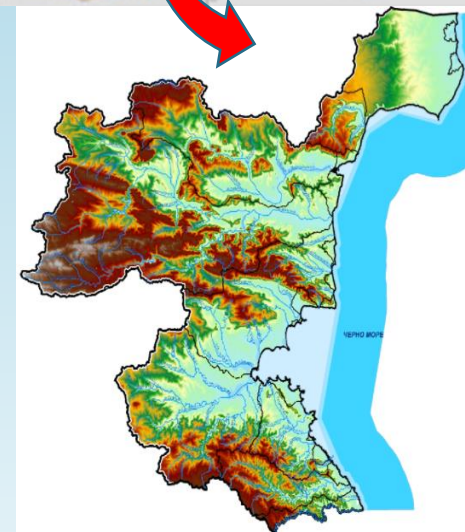
Основни поречия в Черноморски басейнов район:

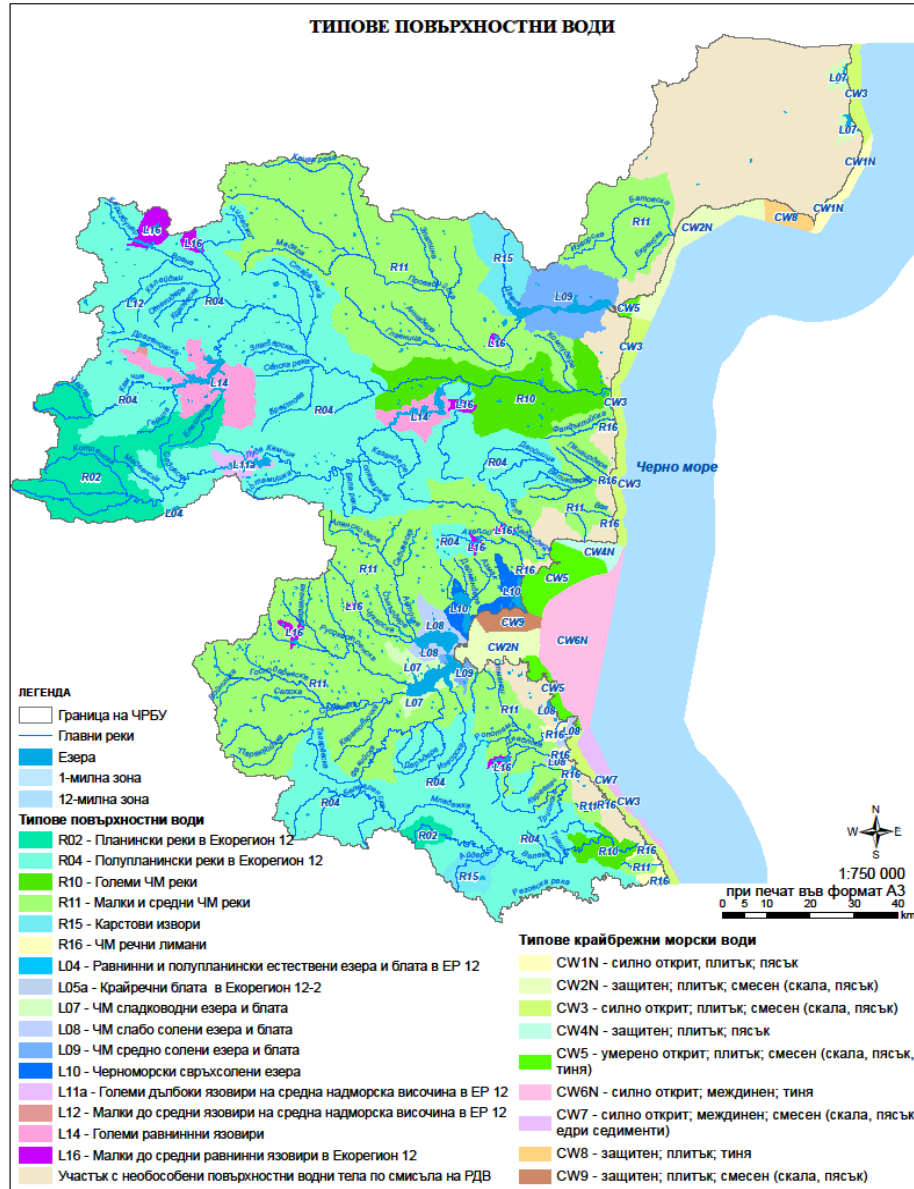
- Черноморски Добруджански реки
- Река Провадийска
- Река Камчия
- Севернобургаски реки
- Мандренски реки
- Южнобургаски реки
- Река Велека
- Река Резовска

Характеристики на Черноморски район за басейново управление

Повърхностните води в Черноморски басейнов район се причисляват към четири категории:

- реки;
- езера;
- **преходни води;**
- **крайбрежни води.**

Основни типове повърхностни води в Черноморски басейнов район:

Категория повърхностни води	Типология
Реки	R02, R04, R10, R11, R15
Езера	L04, L05a, L11a, L12, L14, L16
Преходни води	L07, L08, L09, L10, R16
Крайбрежни води	CW1N, CW2N, CW3, CW4N, CW5, CW6N, CW7, CW8, CW9

Преобладаващите типове са:

Реки:

R04 - Полупланински реки;

R11 - Малки и средни черноморски реки;

Езера: L16-Малки и средни равнинни язовири

Преходни води:

R16 - Черноморски речни лимани

L07 - Черноморски сладководни езера и блата

L08 - Черноморски слабосолени езера и блата

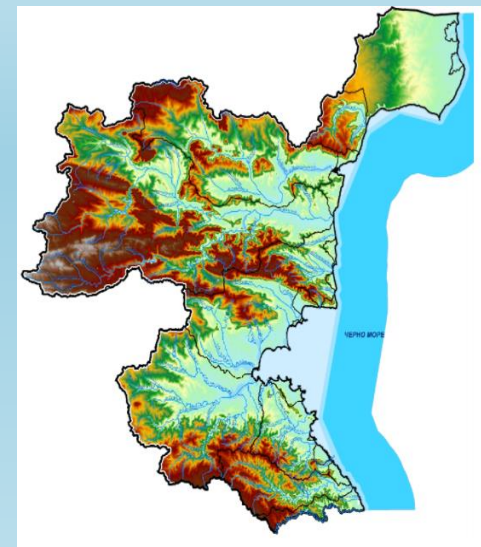
L09 - Черноморски средносолени езера и блата

Крайбрежни води

CW3 - силно изложен; плитък; смесен

CW5 - умерено изложен; плитък; смесен

Характеристики на Черноморски район за басейново управление

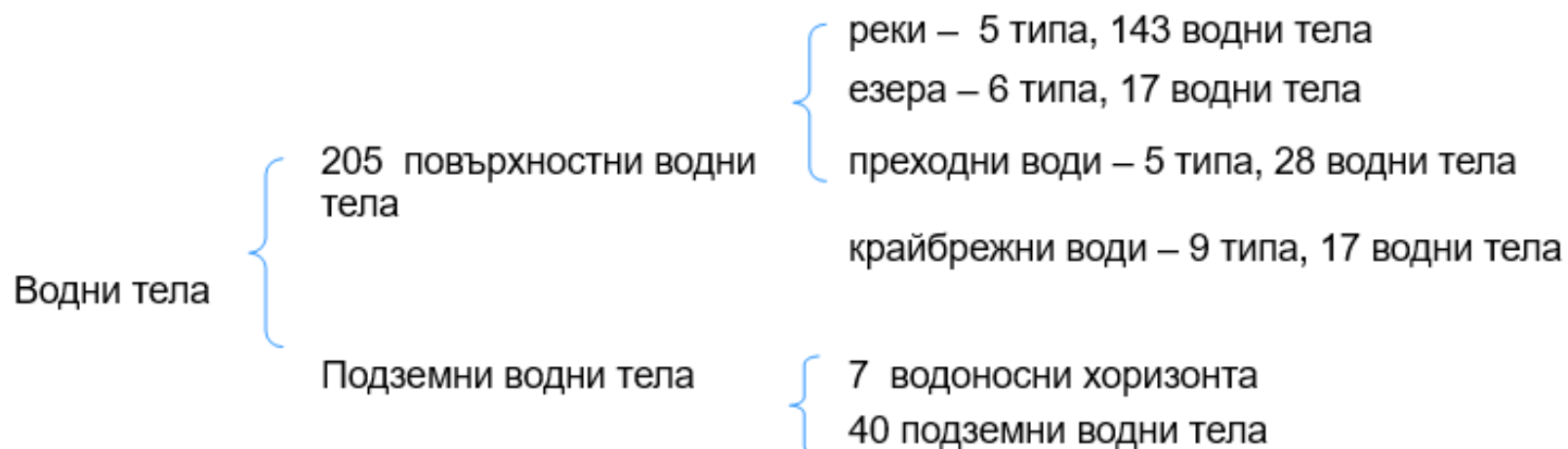

Характерни за ЧРБУ са:

- ✓ пресъхващите типове реки – реки, които ежегодно пресъхват изцяло или в по-голяма част от протежението си.
- ✓ Черноморски крайбрежни езера със соленост над 5‰ (Варненско езеро, Белославско езеро, Поморийско езеро, Атанасовско езеро, езеро Алепу, др.)
- ✓ Устиеви участъци на реки със смесване с морски води (р. Дяволска, р. Караагач, р. Ропотамо, р. Силистар, р. Велека, р. Резовска, др.)

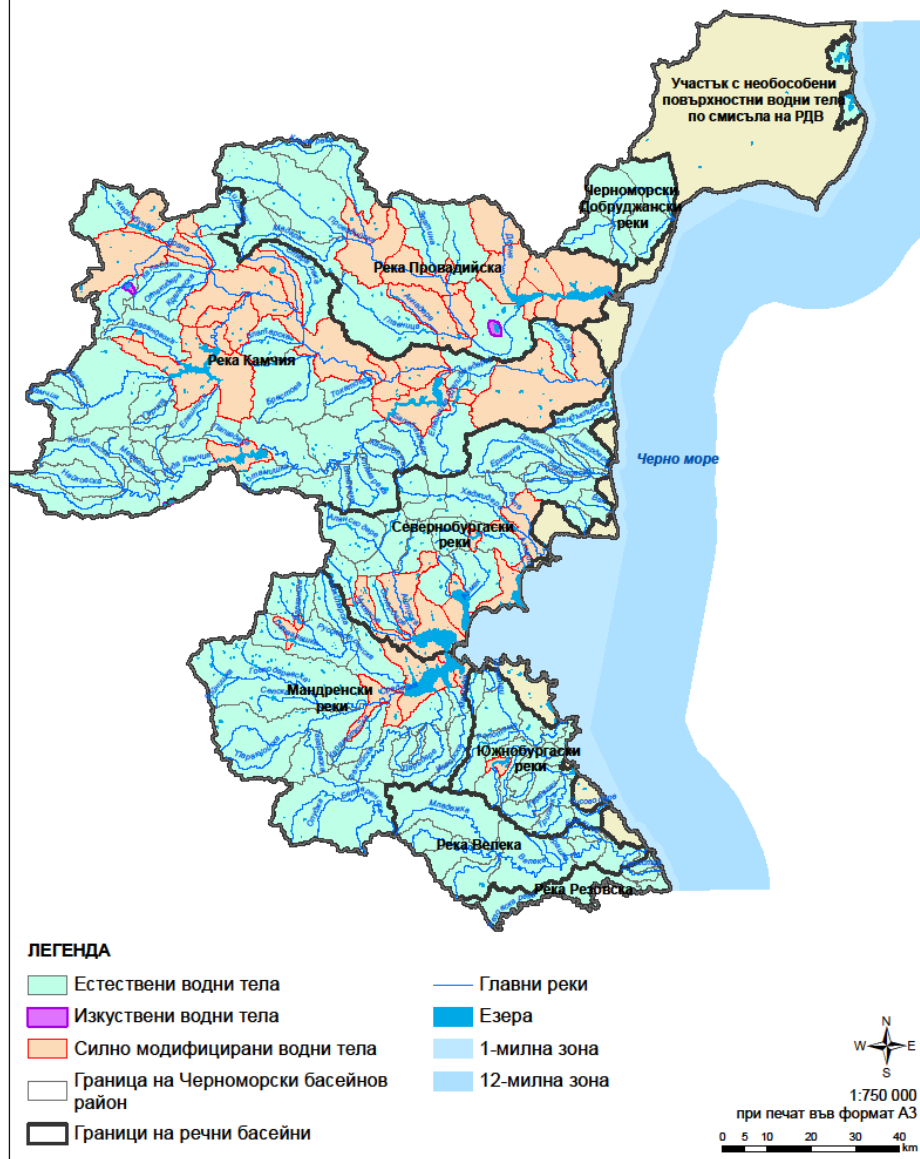
Характеристики на Черноморски район за басейново управление

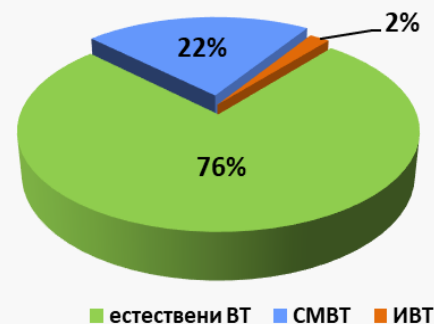
СИЛНО МОДИФИЦИРАНИ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДНИ ТЕЛА

Повърхностни водни тела по хидроморфологични характеристики в Черноморски басейнов район:

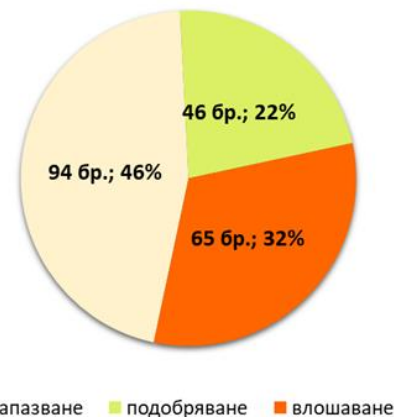
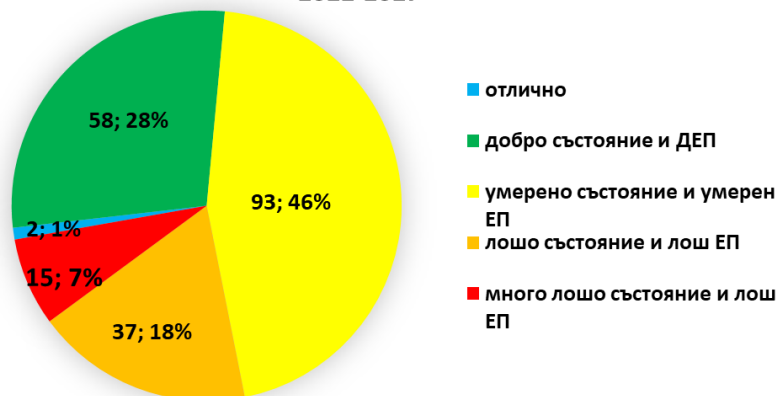
- естествени ВТ: 156 бр.;
- силномодифицирани ВТ: 45 бр.;
- изкуствени ВТ: 4 бр.

Силномодифицирани, изкуствени и естествени повърхностни водни тела в ЧРБУ

Оценка на екологичното състояние на повърхностните води в ЧРБУ

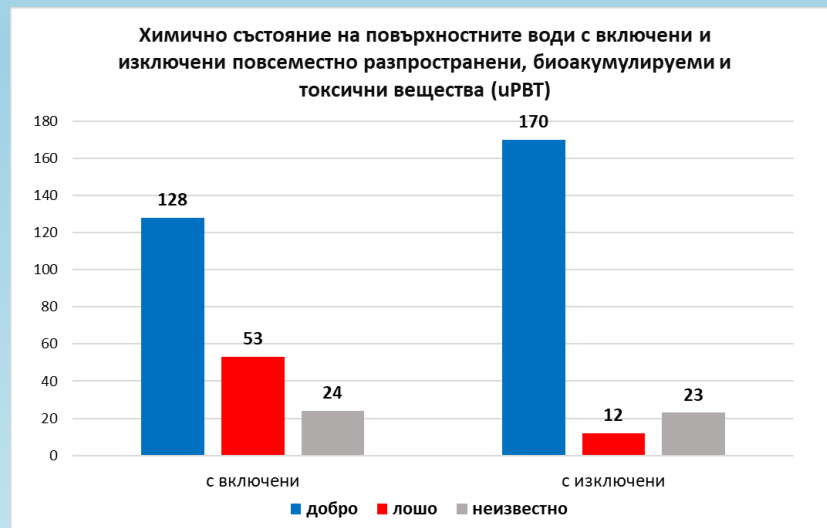
Оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела в ЧРБУ в ПУРБ 2022-2027

Екологично състояние	Брой водни тела ПУРБ 2016-2021	Брой водни тела ПУРБ 2022-2027
Отлично	5	2
добро	67	51
умерено	63	71
лошо	17	20
много лошо	6	12
Екологичен потенциал	Брой водни тела ПУРБ 2016-2021	Брой водни тела ПУРБ 2022-2027
добър и по-висок	0	0
добър	5	7
умерен	20	22
лош	8	17
много лош	14	3

Оценка на химичното състояние на повърхностните води в ЧРБУ

Брой на телата в ПУРБ 2016-2021	Брой на телата в ПУРБ 2022-2027 (ПВ с №№ 1-33, с включени uPBT)
45	128
9	53
151	24

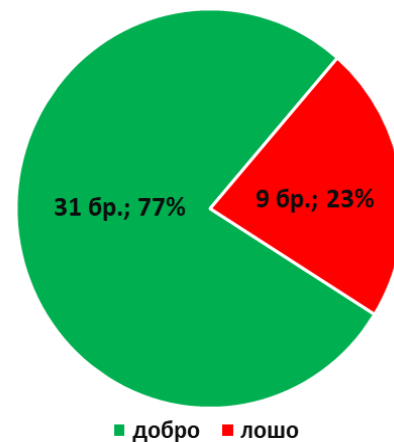
*Повсеместно разпространените, биоакумулируеми и токсични вещества (ubiquitous, persistent, bioaccumulative and toxic - uPBT) са живакът, полибромираните дифенилетири, трибутилкалаените съединения и перфлуороктансулфоновата киселина, и нейните производни. Тези вещества са широко разпространени в околната среда, пренасят се в и от атмосферата на дълги разстояния и се отлагат от нея в почвите и водите, съответно постигането на добро химично състояние, свързано с тях е затруднено.

Оценка на химичното и количественото състояние на подземните води в ЧРБУ

Сравнителна оценка на химичното състояние на подземните водни тела

Оценка на химичното състояние на подземните водни тела в ЧРБУ в ПУРБ 2022-2027

Всички 40 подземни водни тела в обхвата на Черноморски басейнов район са в **добро количествено състояние**.

Цели за опазване на околната среда

Общата цел на РДВ за всички повърхностни и подземни водни тела е постигане и/или поддържане на добро състояние, и предотвратяване на влошаването им.

Повърхностни води

Екологично състояние:

- **постигнати цели** за **59** повърхностни водни тела
- **частично** постигнати за **65** ВТ
- **непостигнати** за **71** ВТ.

Химично състояние

- **постигнати цели** за **123** ВТ
- **частично** постигнати за **6** ВТ
- **непостигнати** за **47** ВТ.

Подземни води

17 ПВТ са били определени в **лошо химично състояние** в ПУРБ 2. От тях **8** постигат заложените цели и са в **добро химично състояние** в ПУРБ 3. **9** ПВТ запазват **лошо химично състояние** във втори и трети ПУРБ.

23 ПВТ запазват **добро химично състояние** във втори и трети ПУРБ

Всички 40 ПВТ запазват планираната цел „Поддържане на добро количествено състояние“ във втория и третия План.

Зони за защита на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

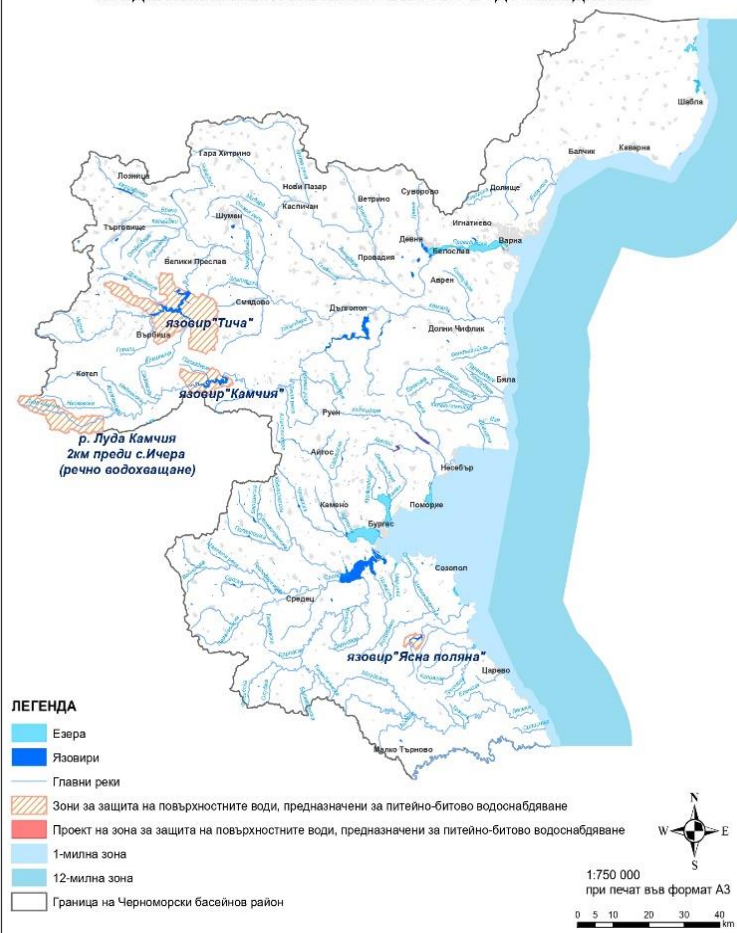

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“

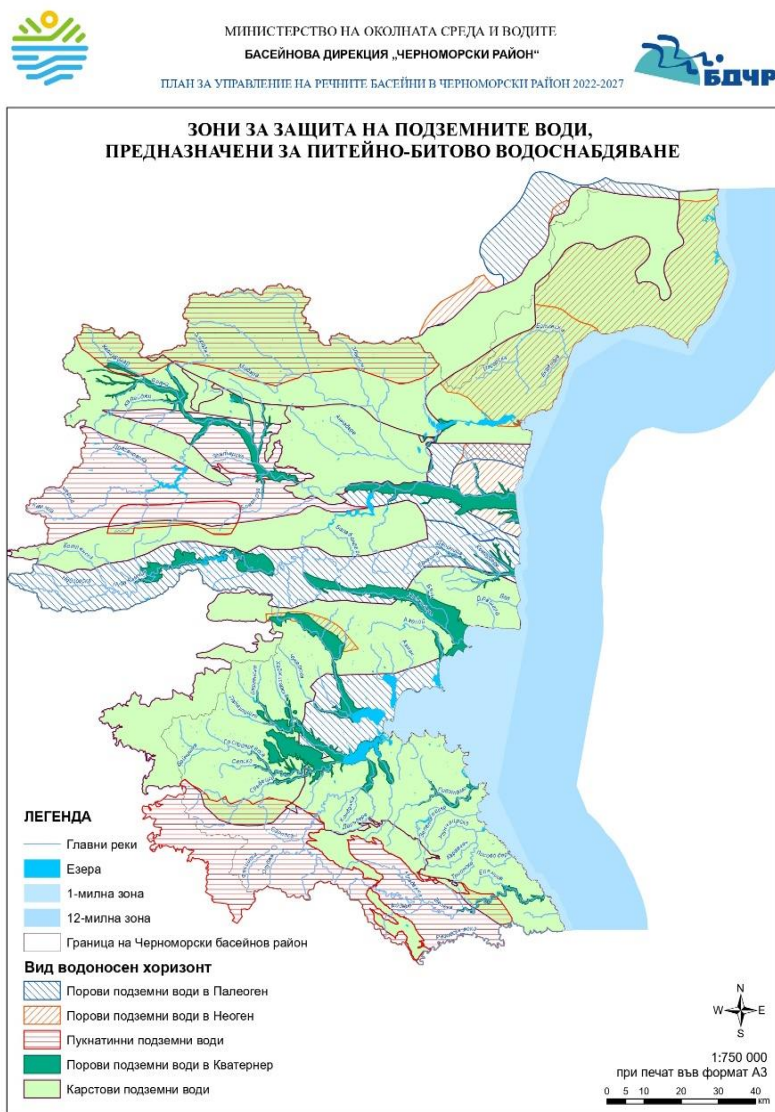
ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН 2022-2027

ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

- В ЧРБУ са определени шест зони за защита на питейните води - язовирите „Камчия“, „Ясна поляна“, „Тича“, „Ахелой“, „Порой“ и едно водохващане от р. Луда Камчия. Оценката на състоянието им в трети ПУРБ съобразно изискванията на Наредба №12 за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване показва, че тези зони постигат определените проектни категории на водите.
- През 2020 г. с Решение на Министерски съвет на Р България № 938/17.12.2020 г. язовирите „Ахелой“ и язовир „Порой“ са определени като резервни водоизточници за приоритетно питейно-битово водоснабдяване за област Бургас. Проектната им категоризация е извършена при изготвянето на настоящия ПУРБ.

Зони за защита на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

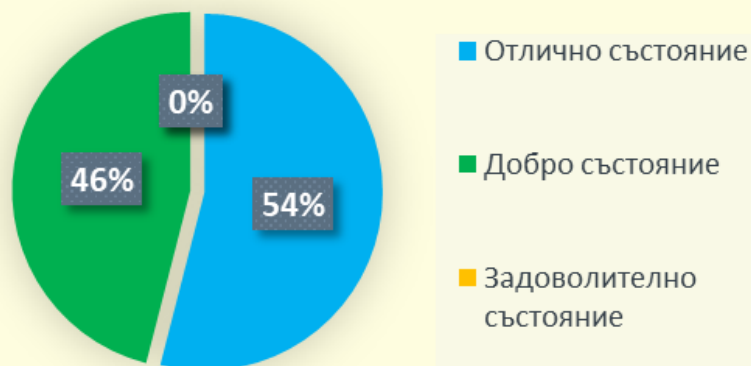
- В ПУРБ 2022-2027 от общо 40 подземни водни тела (ПВТ), 32 са определени като зони за защита на питейните води. От тях 15 ПВТ са били в лошо състояние във втори ПУРБ, а в третия План 8 тела постигнат поставената цел за добро състояние. 7 ПВТ остават в лошо състояние.
- На територията на Черноморски басейнов район са издадени 472 бр. разрешителни за ПБВ от подземни води, със сумарен дебит 3762,70 л/с.

Зони за защита на водите - зони за къпане в Черноморски басейнов район

Район	Зони за къпане (брой)	Отлично състояние	Добро състояние	Задоволително състояние	Неустановено
Добрич	20	12	8	0	0
Варна	23	3	20	0	0
Бургас	49	43	5	0	1
Общо	92	58	33	0	1

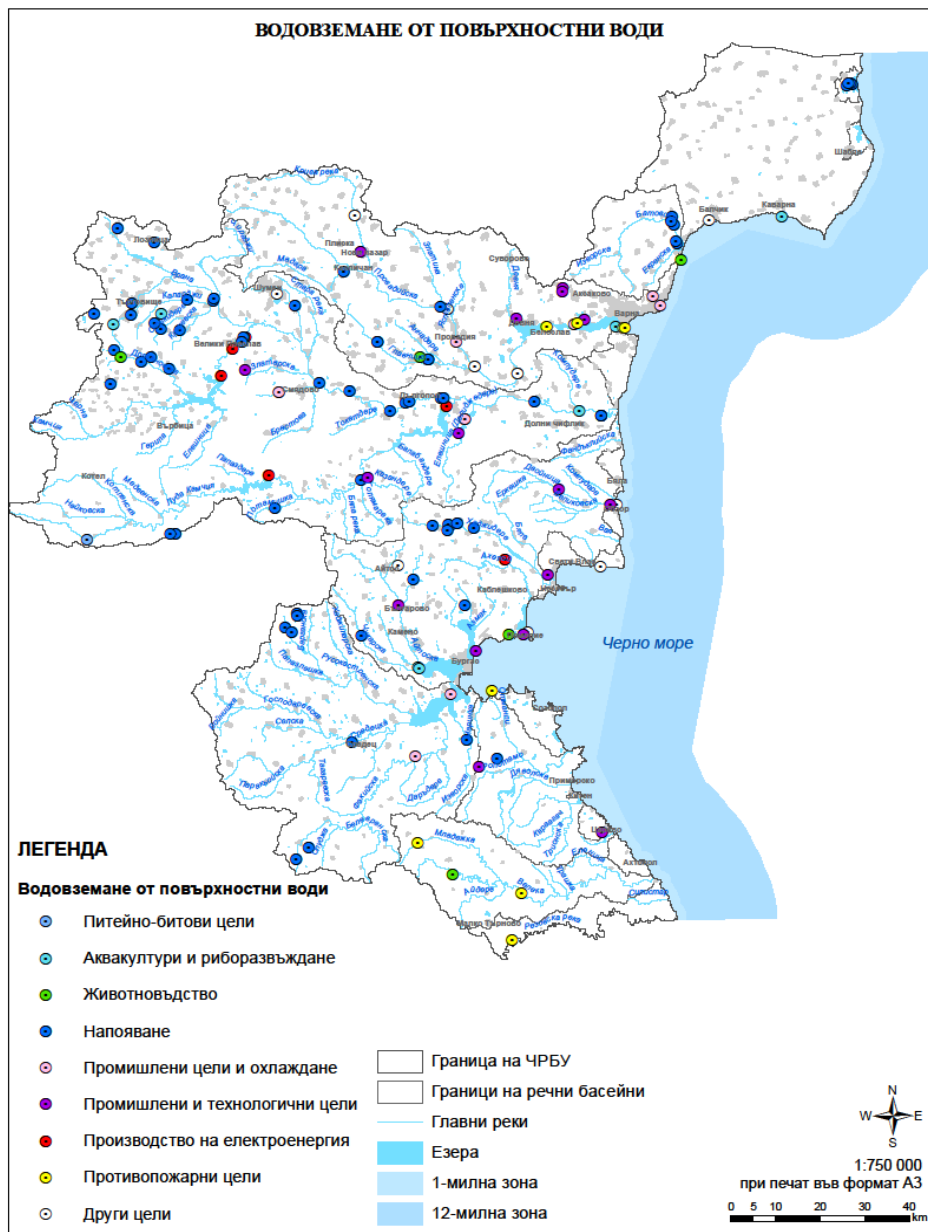
Оценка на състоянието на водите за
къпане

ВиК сектор – натиск от водовземане за питейно-битови нужди

Санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване:

- към 2021 г. са учредени:
  - 3 бр. СОЗ за повърхностни води (язовирите „Камчия“, „Ясна поляна“ и „Г. Трайков“ (Цонево), в процедура е СОЗ за яз. „Тича“;
  - 217 бр. СОЗ за подземни води, от тях 4 бр. за минерални води.

ВиК сектор - въздействие от водовземане

- Натискът от водовземане не е оценен като значим за повърхностните и подземните водни тела в обхвата на Черноморски басейнов район.

Точкови източници на замърсяване (канализационни мрежи, остарели КПС/ПСОВ и др.) - натиск

- Заустване на непречистени и недостатъчно пречистени отпадъчни води от населени места и курортни комплекси по крайбрежието;
  - Амортизирана канализационна мрежа;
  - Остарели съоръжения на ПСОВ и липса на техническа възможност за отделяне на общ азот и фосфор.
- 12 населени места с канализационни мрежи (без изградени ПСОВ) заустват непречистени отпадъчни води във вътрешните повърхностни води;
  - 7 населени места и курортни комплекси/ваканционни селища заустват непречистени води в Черно море.

*Точкови източници на замърсяване
(канализационни мрежи, остарели КПС/ПСОВ и др.) - въздействие*

- Натискът от заустване на отпадъчни води от населени места е оценен като значим за 33 повърхностни водни тела (16%) от поречията на р. Провадийска (7), р. Камчия (10), Севернобургаски реки (8), Южнобургаски реки (1), Мандренски реки (1) и Черно море (6).

Мерки, насочени към намаляване на натиска от водовземане, морска интрузия

Учредяване на санитарно – охранителни зони около язовири за питейно – битово водоснабдяване.

Учредяване на СОЗ около подземни водоизточници за питейно – битово водоснабдяване.

Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им

Изменение на издадените разрешителни за водовземане за ПВТ или части от тях, в които е установено трайно понижение на водното ниво

Преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло

Ограничаване, спиране или предписване на допълнителни изисквания за дейността на обекти, отделящи едно или повече замърсяващи вещества в подземните води, когато е установено превишение на СК на питейната вода

Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато понижението на водното ниво и временното или постоянно изменение на посоката на потока в ПВТ създават опасност от привличане на солени или замърсени води

Ограничаване на водовземането от подземни води в крайбрежни райони с установена морска интрузия

Мерки, насочени към намаляване на натиска от водовземане - водоспестяващи действия

Намаляване на водовземането чрез въвеждане на водоспестяващи технологии

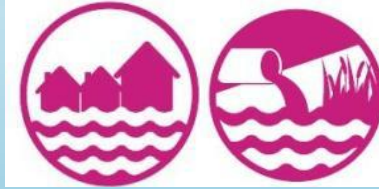
Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в общественото водоснабдяване

Проучване и изграждане на съоръжения за водовземане, осигуряващи алтернативно и/или допълнително ПБВ в райони, в които е констатиран недостиг на вода

Внедряване на водоснабдителни системи, използващи условно чисти води за санитарни цели

Мерки, насочени към намаляване на натиска от отпадъчни води от населени места

Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места

Изграждане на нови локални системи за пречистване на отпадъчни води специално за ваканционни селища, като се има предвид сезонния натиск

Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.

Осигуряване на отвеждане и подходящо пречистване на отпадъчни води от населени места с под 2000 е.ж., вкл. изграждане на подходяща канализационна система; включване към по-голяма ПСОВ

Изграждане на влажна зона за пречистване на отпадъчните води от агломерации с по-малко от 2 000 е.ж.

Мерки, насочени към намаляване на натиска от отпадъчни води от производствени предприятия, заустващи във водни обекти

Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на производствени отпадъчни води

Изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ за производствени отпадъчни води

Реконструкция или модернизация на канализационна мрежа и ПСОВ за производствени отпадъчни води

Контрол и при необходимост преразглеждане на разрешителни

Други проблеми, установени в ПУРБ, свързани с градската среда

- Преливания на дъждовни канализации, смесване на дъждовни и отпадъчни води;
- Включване на производствени отпадъчни води за пречистване към ПСОВ на населените места.

Въздействия: Влошаване качеството на водите, възможен риск за човешкото здраве

- Замърсяване на сухоземните територии и водните обекти с отпадъци
Въздействия: натрупване на отпадъци по бреговете и във водните обекти, затрупване на водните и морските местообитания с отпадъци, влошаване качеството на водите вследствие на разпадането на отпадъците, влошаване на естетическия вид на зоните в близост до водните обекти

Обществени обсъждания

Проектът на План за управление на речните басейни в Черноморски район 2022-2027 е на разположение на всички заинтересовани страни за консултации, становища и предложения за **срок от шест месеца (от 30.03 до 30.09.2024 г.)**

https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_1706098.html ; https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_294768.html

<https://www.moew.government.bg/bg/proekti-na-planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni/>

Срещи на басейново ниво:

- **27.05.2024 г.** в гр. Варна - области Варна и Добрич за поречията на Добруджански Черноморски реки и река Провадийска
- **28.05.2024 г.** в гр. Шумен - области Шумен, Търговище и Разград за поречието на река Камчия;
- **29.05.2024 г.** в гр. Бургас - области Бургас, Сливен и Ямбол за поречията на Севернобургаски реки, Южнобургаски реки, Мандренски реки, р. Велека и р. Резовска.

Начин на предоставяне на становища по проекта на ПУРБ за Черноморски район 2022-2027

- **Басейнова дирекция „Черноморски район“:**
  - ✓ по пощата на адрес: 9000 гр. Варна, ул. „Александър Дякович“ №33
  - ✓ по електронна поща: bdvarna@bsbd.bg
- **Министерство на околната среда и водите**
  - ✓ по пощата на адрес: гр. София, 1000, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22
  - ✓ по електронна поща: RBMPconsultation@moew.government.bg

Благодаря за вниманието!

Басейнова дирекция „Черноморски район”

www.bsbd.bg, ел. поща: bdvarna@bsbd.bg